

Aan
de gemeenteraad

Datum 17 december 2019
Zaaknummer InProces BBV: 2019-0146357
Betreft Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030

Vergadering van

Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Samenwerkend en Verbindend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Strategie & Control
Auteur: Hans van Broekhoven
E-mail: hl.van.broekhoven@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

kennis te nemen van het bij dit raadsvoorstel gevoegde denkkader 'beleid voor economische groei' (Kaarten A1 en A2);

de bij dit raadsvoorstel gevoegde kaarten vast te stellen met de doelen en uitgangspunten voor de Agenda Dordrecht 2030 (B1) en de factoren en variabelen waar de gemeente Dordrecht prioriteit aan wil geven (B2).

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De raadscommissie Bestuur & Middelen heeft in een themabijeenkomst 'Strategisch investeren in Dordt 2030' op 19 november 2019 de mechanismen en beleidskeuzes achter stedelijke en economische groei en de denk- en prioriteitskaders voor het investeringsprogramma van de Groeiagenda verkend. Op basis van de vragen en opmerkingen van de commissie heeft het college een definitief toetsingskader ('beleidskaarten') voor de investeringen opgesteld, hetgeen het college nu voorlegt aan de raad ter vaststelling.

Wat is het doel?

Zoals geformuleerd in het Coalitieakkoord 2018-2022 hebben wij de ambitie om de sociaal-economische positie van de stad Dordrecht en haar inwoners richting 2030 te versterken. Hierbij staan, zoals [Berenschot](#) in navolging van Tordoir en Marlet concludeert, drie opgaven centraal:

- *Het woningaanbod op orde te brengen zodat de regio aantrekkelijk is voor alle sociaal economische klassen en opleidingsniveaus;*
- *De regio bereikbaar te maken via alle mobiliteitsvarianten, zodat ontsluiting maximaal wordt;*
- *Meer en betere aansluiting op werk, vooral ook banen met een hoger opleidingsniveau, waardoor alle Drechtstedelijke inwoners een goede kans krijgen op de arbeidsmarkt.*

Wij zijn ervan overtuigd dat deze drie opgaven essentieel zijn voor een gezonde ontwikkeling van Dordrecht en vanuit de onlosmakelijk verbonden agglomeratie Drechtsteden.

Door een impuls te geven aan de dragende kracht van huishoudens en bedrijven in onze stad, zorgen we voor een stevige buffer om ook op de langere termijn voorzieningen voor de inwoners aan de vragende kant van de stad in stand te houden. In de Kadernota 2020 is de financiële strategie die hoort bij deze inhoudelijke ambitie beschreven: strategische investeringen dienen de verdien capaciteit van de stad te bevorderen. In deze Kadernota hebben wij ook aangeboden om met elkaar te spreken over, en vervolgens te komen tot, een gezamenlijk toetsingskader op deze investeringen in de groei van de stad. Directe aanleiding hiervoor vormt de aanstaande verkoop van de Eneco-aandelen.

Dit toetsingskader hebben wij in eerste aanleg vormgegeven in de vorm van Beleidskaarten, die zijn ontwikkeld als instrument ('filter') om te komen tot een concreet beeld van wat de gemeente verstaat onder strategische investeringen, die de verdien capaciteit van de stad bevorderen. De kaarten zijn bedoeld om toekomstige investeringen in de groei van de stad te onderbouwen en aan u te presenteren, om voorstellen voor investeringen tegen elkaar af te kunnen wegen en hierover met elkaar het goede gesprek te voeren. De kaarten laten zien welke investeringen op basis van theorie en bewezen praktijk het hoogste rendement opleveren en op een termijn van 10 tot 20 jaar blijvende waarde toevoegen aan de stad die wij in 2030 willen zijn en waar dragende en vragende inwoners op termijn allemaal van profiteren.

Die kansen liggen voor Dordrecht vooral op het vlak van groei van het aantal (zelfredzame) inwoners, groei van het aantal aantrekkelijke woningen, versterking van het opleidingsaanbod en van de werkgelegenheid.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

In de commissie Bestuur en Middelen van 19 november jongstleden heeft u onderling, en met de wethouders Burggraaf en Heijkoop, gesproken over dit toetsingskader, nadat de heer Van Vuuren (hoogleraar en werkzaam bij het CPB en de Argumentenfabriek) een korte toelichting heeft gegeven over de mechanismen en beleidskeuzes achter stedelijke economische groei. Deze toelichting betrof het theoretisch kader, dat is gebaseerd op een studie van het Planbureau voor de Leefomgeving uit 2017, aangevuld met gegevens vanuit het CPB en de Atlas voor Gemeenten. Deze is schematisch weergegeven in de kaarten A1 en A2 (bijgevoegd).

Tijdens de commissievergadering op 19 november heeft u met grote meerderheid aangegeven zich te kunnen vinden in de doelen en uitgangspunten voor de Agenda Dordrecht 2030, evenals in de variabelen waar de gemeente Dordrecht prioriteit aan wil geven. U heeft verzocht te spreken over een nadere duiding/toelichting op enkele indicatoren op de B-kaart die specifiek(er) zijn voor Dordrecht, én aandacht te hebben voor het vervolgproces (zie enkele kopjes verder).

Specifieke aandachtspunten die verschillende fracties in hun woordvoeringen hebben meegegeven, zijn:

- Eneco-middelen dienen voor de in de B-kaarten aangeduide 'kern-investeringen' te worden gebruikt. Eventuele toekomstige investeringen op andere thema's dienen te worden gedekt uit de reguliere exploitatie;
- bij het realiseren van nieuwe woningen is leefbaarheid in de wijk en het toevoegen van (groene en buitenruimte-) kwaliteit aan de nieuwbouw van groot belang;
- inzicht bieden in exploitatie-effecten van investeringen (zowel qua kosten als qua inkomsten);
- aandacht voor wijk-ontwikkelprojecten, waarin ook de energietransitie een rol kan spelen;
- innovatie, bestuurlijke daadkracht en de verbinding met de regionale Groeiagenda verdienen blijvende aandacht;
- een groene/gezonde omgeving zou centraal moeten staan bij de variabele 'afwezigheid van luchtvervuiling en geluidsoverlast'.

Deze aandachtspunten onderschrijven wij en houden we met u voor ogen in de nadere uitwerking van individuele investeringsvoorstellen, dan wel bij inzet van middelen binnen de reguliere

exploitatie. Bij de uitwerking zal een deel van de verkoopopbrengst worden gereserveerd voor fondsvorming. Wanneer ten behoeve van de groei van de stad sportparkenlocaties worden herontwikkeld tot woningbouwlocaties, wordt bij een positief financieel resultaat hierop ook geïnvesteerd in nieuwe stappen binnen de toekomstvisie sportparken.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Deze éénmalige investeringen in de groei van de stad vertellen niet het hele verhaal van de stad. De investeringen zijn een 'plus' bovenop alle inzet die jaarlijks vanuit de reguliere exploitatie wordt gedaan: op de jaarlijks meer dan een half miljard euro die wordt uitgegeven aan de bestaande stad en haar inwoners.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Grote en langjarige gebiedsontwikkelingen, zoals de locaties rondom de Spoorzone en de Spuiboulevard, zijn nooit door de gemeente alleen te realiseren. Hierbij betrekken wij, en zijn soms ook afhankelijk van, partners als Provincie, Rijkswaterstaat, NS/Prorail, projectontwikkelaars, aannemers en uiteraard inwoners.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

19 november 2019 Raad, Themabijeenkomst 'Strategisch investeren in Dordt 2030' (RIS [2492702](#)).

Hoe wordt dit betaald?

Dit besluit heeft geen directe financiële consequenties.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De prioriteringskaart wordt gebruikt als een eerste 'filter' voor investeringen in het kader van Agenda Dordrecht 2030. In de verdere uitwerking willen wij vervolgens gaan werken met Business Cases, waarin naast een specificatie van het investeringsbedrag, inzichtelijk wordt gemaakt welke structurele opbrengsten én kosten samenhangen met de investering. Daar waar mogelijk zullen we ook werken met maatschappelijke kosten en baten analyses (MKBA's) of maatschappelijke business cases. Graag gaan we met u verder in gesprek over deze instrumenten, en over de vraag of en hoe bijvoorbeeld een *'investment committee'* een adviserende rol zou kunnen hebben in de afwegingen van investeringen.

Tot slot treft u als bijlage aan een infographic, die visueel maakt welke (financiële) uitdagingen Dordrecht op de lange termijn kent, en hoe de éénmalige middelen kunnen worden aangewend om hierop een structurele oplossing te bieden.

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester